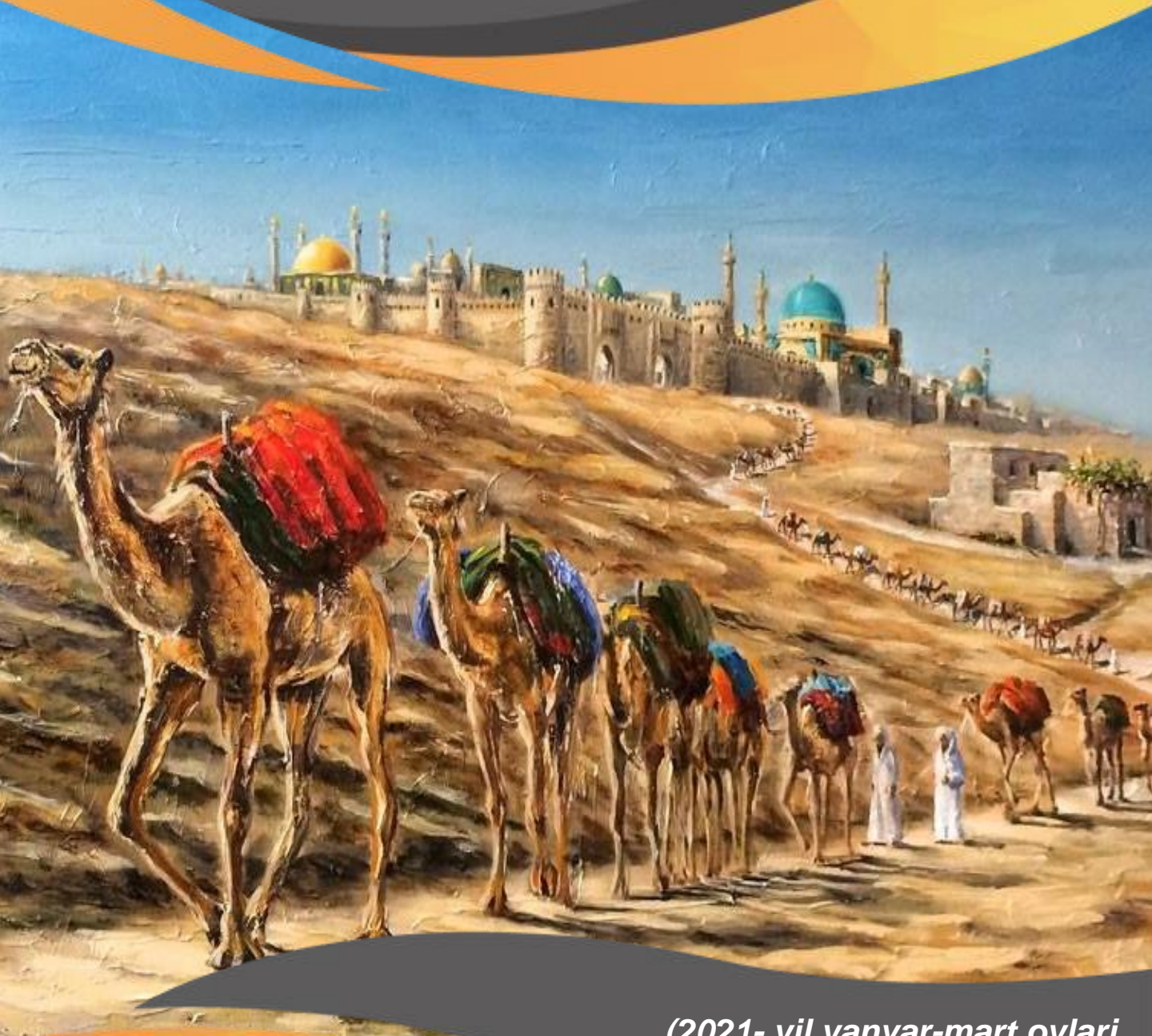

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2021- yil yanvar-mart oylari
uchun)*

Qashqadaryo viloyati iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-mart oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **84 950,5** ming AQSH dollarini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-martiga nisbatan **45 293,9** mln. AQSH dollariga yoki **34,8** % ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI

(yanvar-mart, ming AQSH dollari)

	2020- yil	2021- yil	O'sish su'rati, % da	Jamiga nisbatan, % da
 Tashqi savdo aylanmasi	130 244,4	84 950,5	65,2 %	X
Eksport 	53 503,4	42 062,2	78,6 %	100,0
 <i>Tovarlar</i>	51 837,3	40 099,6	77,4	83,3
 <i>Xizmatlar</i>	1 666,1	1 962,6	117,8	16,7
Import 	76 741,0	42 288,3	55,9 %	100,0
 <i>Tovarlar</i>	76 718,3	42 288,3	55,1	100,0
 <i>Xizmatlar</i>	22,7	-	-	-
 Saldo	-23 237,6	-826,1	X	X

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **42 062,2** ming AQSH dollariga (**21,4 %** ga kamaydi) va import hajmi **42 888,3** ming AQSH dollariga (**44,1 %** ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida – **826,1** ming. AQSH dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qaytab etildi.

QASHQADARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-mart, ming AQSH dollari)

Xitoy Xalq Respublikasi

TSA – 19 076,5
Eksport – 4 398,1
Import – 14 678,4

Turkiya

TSA – 18 756,1
Eksport – 12 953,5
Import – 5 802,6

Qozog'iston

TSA – 11 277,1
Eksport – 3 252,7
Import – 8 024,4

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 9 340,0
Eksport – 5 064,7
Import – 4 275,3

Eron

TSA – 3 747,1
Eksport – 2 804,4
Import – 942,7

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 2 827,0
Eksport – 2 701,1
Import – 125,9

Ukraina

TSA – 2 331,4
Eksport – 1 978,1
Import – 353,3

Pokiston

TSA – 1 713,6
Eksport – 1 591,4
Import – 122,2

Germaniya

TSA – 1 553,4
Eksport – 3,6
Import – 1 549,8

Turkmaniston

TSA – 1 243,4
Eksport – 872,3
Import – 371,1

Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun respublikada zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalaridagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSAda MDH davlatlari Qozog'iston, va Qirg'iz Respublikasi bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Faol tashqi savdo balansi kuzatilgan davlatlar Turkiya, Qirg'iz Respublikasi, Eron va Pokiston hissasiga to'g'ri kelgan.

20 TA YIRIK HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA TO'RTTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-mart)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan o'n bitta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Turkiya (**18 756,1** ming AQSH dollari), Eron (**3 747,1** ming AQSH dollari), Qirg'iz Respublikasi (**2 827,0** ming AQSH dollari), va Pokiston (**2 331,4** ming AQSH dollari) shular jumlasidandir. Qolgan **9** ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

. Qashqadaryo viloyati, jahonning 50 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (22,5 %), Turkiyada (22,1 %), Qozog'iston (13,3 %), Rossiya Federatsiyasida (11,0 %), Eronda (4,4 %), Qirg'iz Respublikasida (3,3 %) va Ukrainada (2,7 %) qayd etilgan

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-mart, ming AQSH dollari)

Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
 Xitoy Xalq Respublikasi	67 416,7	40 586,5	19 076,5
<i>Eksport</i>	7 772,4	5 923,8	4 398,1
<i>Import</i>	59 644,3	34 662,7	14 678,4
 Turkiya	17 487,2	9 764,0	18 756,1
<i>Eksport</i>	12 969,3	7 468,4	12 953,5
<i>Import</i>	4 517,9	2 295,6	5 802,6
 Qozog'iston	9 621,4	6 056,7	11 277,1
<i>Eksport</i>	5 212,6	4 805,9	3 252,7
<i>Import</i>	4 408,9	1 250,8	8 024,4
 Rossiya Federatsiyasi	13 472,0	12 309,5	9 340,0
<i>Eksport</i>	8 369,0	7 743,2	5 064,7
<i>Import</i>	5 103,0	4 566,3	4 275,3
 Eron	4 315,2	12 368,7	3 747,1
<i>Eksport</i>	3 930,3	12 285	2 804,4
<i>Import</i>	384,9	83,7	942,7
 Qirg'iz Respublikasi	2 194,0	1 890,7	2 827,0
<i>Eksport</i>	2 194,0	787,4	2 701,1
<i>Import</i>	-	1 103,3	125,9
 Ukraina	3 411,7	842,6	2 331,4
<i>Eksport</i>	620,8	712,7	1 978,1
<i>Import</i>	2 790,9	129,8	353,3
 Pokiston	859,6	3 094,9	1 713,6
<i>Eksport</i>	606,4	3 086,7	1 591,4
<i>Import</i>	253,2	8,2	122,2
 Germaniya	4 536,2	8 684,4	1 553,4
<i>Eksport</i>	5,7	20,9	3,6
<i>Import</i>	4 530,5	8 663,5	1 549,8
 Turkmaniston	4 348,5	364,0	1 243,4
<i>Eksport</i>	96,9	86	872,3
<i>Import</i>	4 251,6	278,1	371,1

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-mart, ming AQSH dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Misr	-	113,1	1 195,7
	<i>Eksport</i>	-	113,1	1 195,7
	<i>Import</i>	-	-	-
	Buyuk Britaniya	23,0	350,4	1 106,3
	<i>Eksport</i>	-	-	500,7
	<i>Import</i>	23,0	350,4	605,6
	Tojikiston	2 686,7	532,5	1 075,2
	<i>Eksport</i>	2 463,8	516,1	864,4
	<i>Import</i>	222,9	16,3	210,7
	Kanada	2 686,7	532,5	1 075,2
	<i>Eksport</i>	2 463,8	516,1	864,4
	<i>Import</i>	222,9	16,3	210,7
	Hindiston	477,9	376,9	885,5
	<i>Eksport</i>	-	2,4	0,3
	<i>Import</i>	477,9	374,5	885,2
	Italiya	415,5	1 226,4	859,4
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	415,5	1 226,4	859,4
	Afg'oniston	3 774,0	2 173,3	773,7
	<i>Eksport</i>	3 774,0	2 173,3	773,7
	<i>Import</i>	-	-	-
	Avstriya	-	27,2	719,2
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	-	27,2	719,2
	Koreya Respublikasi	3 153,1	1 794,5	679,1
	<i>Eksport</i>	46,9	20	1,9
	<i>Import</i>	3 106,2	1 774,5	677,2
	Latviya	187,1	0	651,2
	<i>Eksport</i>	105,9	0	0
	<i>Import</i>	81,2	0	651,2

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-mart 2021- yil)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	
Qashqadaryo viloyati	84 950,5	65,2	Eng yuqori hajm, ming AQSH dollari
Qarshi sh.	15 376,9	20,8	Qarshi – 17 029,5
Shahrisabz sh.	1 815,8	20,7	Qarshi sh. – 15 376,9
<i>hududlar</i>			
G'uzor	12 862,9	101,7	G'uzor – 12 862,9
Dehqonobod	2 776,1	7,3	
Qamashi	4 605,8	3,5 m.	
Qarshi	17 029,5	48,5	
Koson	5 764,4	155,6	Eng quyi hajm, ming AQSH dollari
Kitob	8 372,1	15,7	
Mirishkor	1 153,6	2,2 m.	Shahrisabz – 1732,5
Muborak	1 701,0	88,9	Muborak – 1701,0
Nishon	3 402,2	15,3	
Kasbi	1 813,9	3,1	Mirishkor – 1 153,6
Chiroqchi	2 554,3	42,1	
Shahrisabz	1 732,5	24,2	
Yakkabog'	3 820,2	61,6	
Boshqalar	169,3	0,3	

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumani **20,0 %** ulush bilan **17 029,5** ming. AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Kasbi tumani **1,4 %** ulush bilan **1 153,6** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

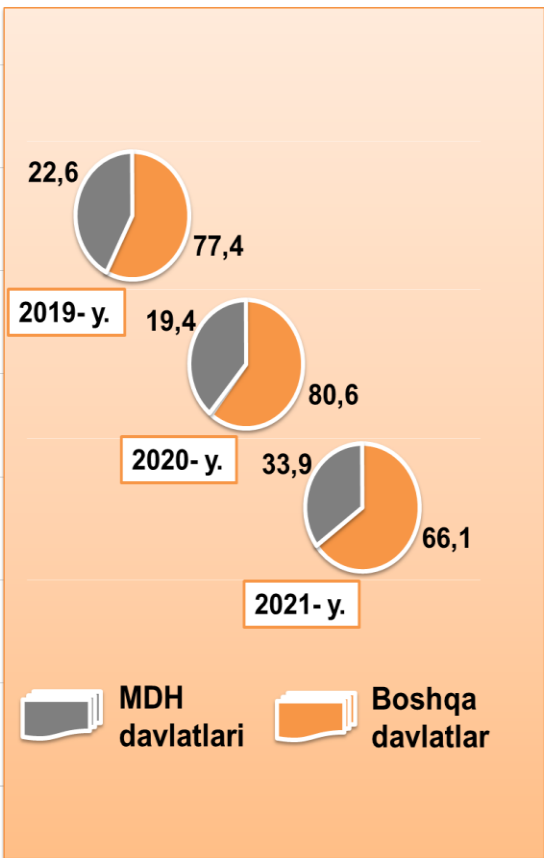
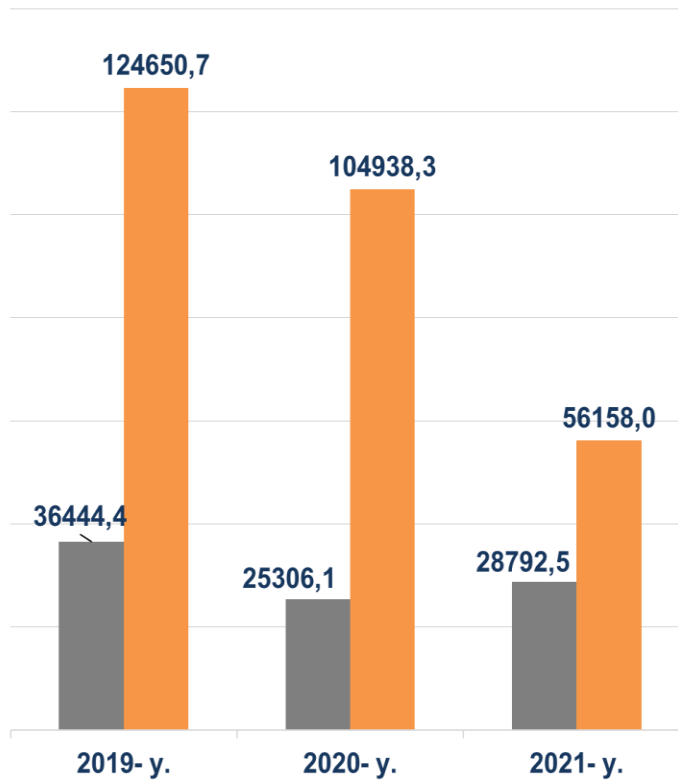
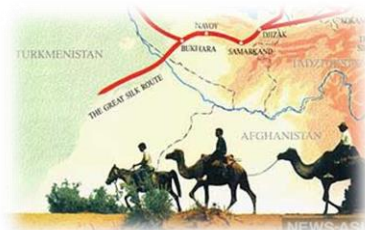

Qashqadaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha 2021- yilning yanvar-mart oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **33,9 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilning yanvar-martiga nisbatan ulushi **11,0 %** ga oshdi.

QASHQADARYO VILOYATIINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

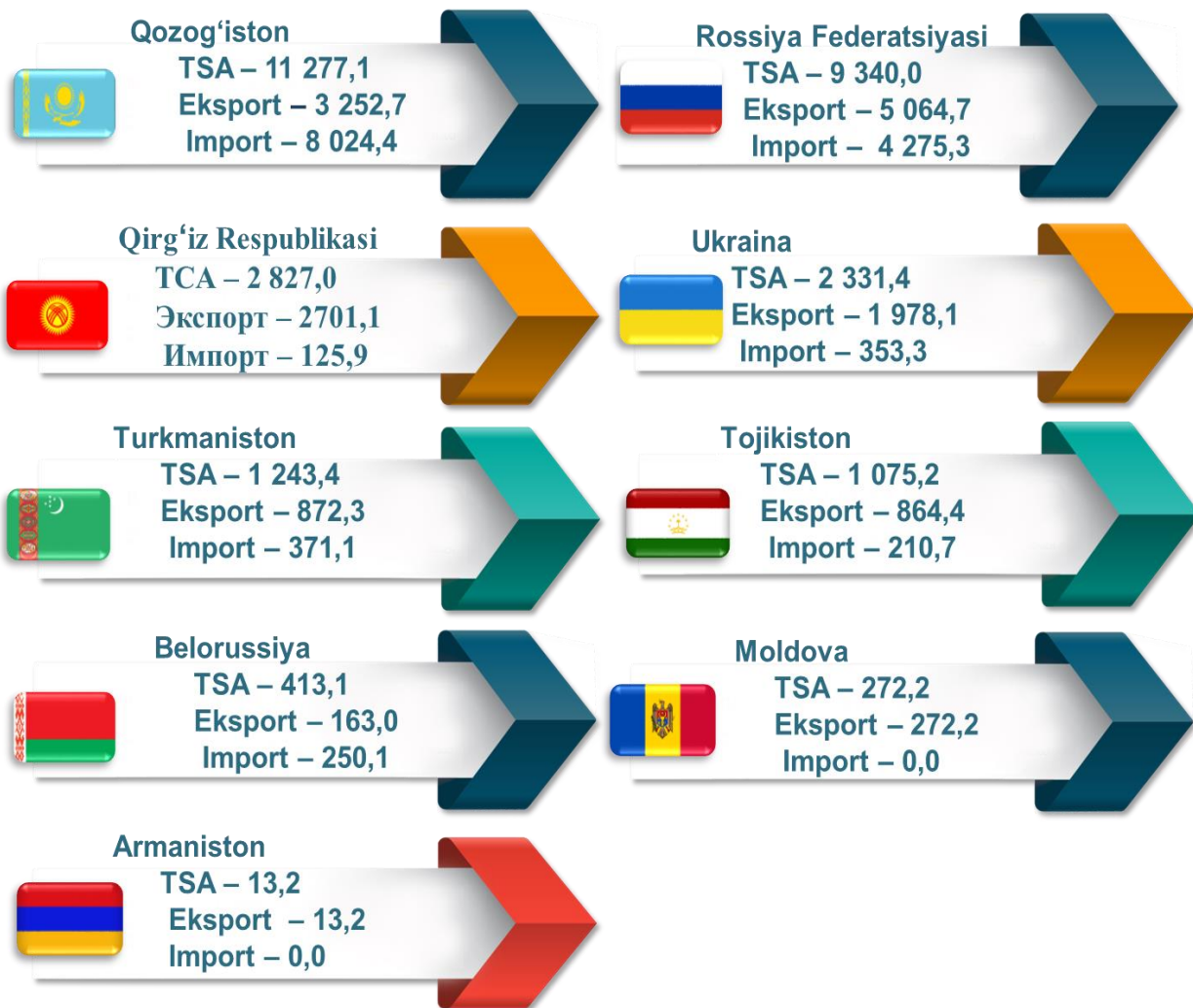
(yanvar-mart, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021- yilning yanvar-mart oylarida 2020- yilning yanvar-martiga nisbatan **14,5 %** ga kamaydi va jami TSA'dagi ulushi **66,1 %** ni tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar-mart, ming AQSH dollari)

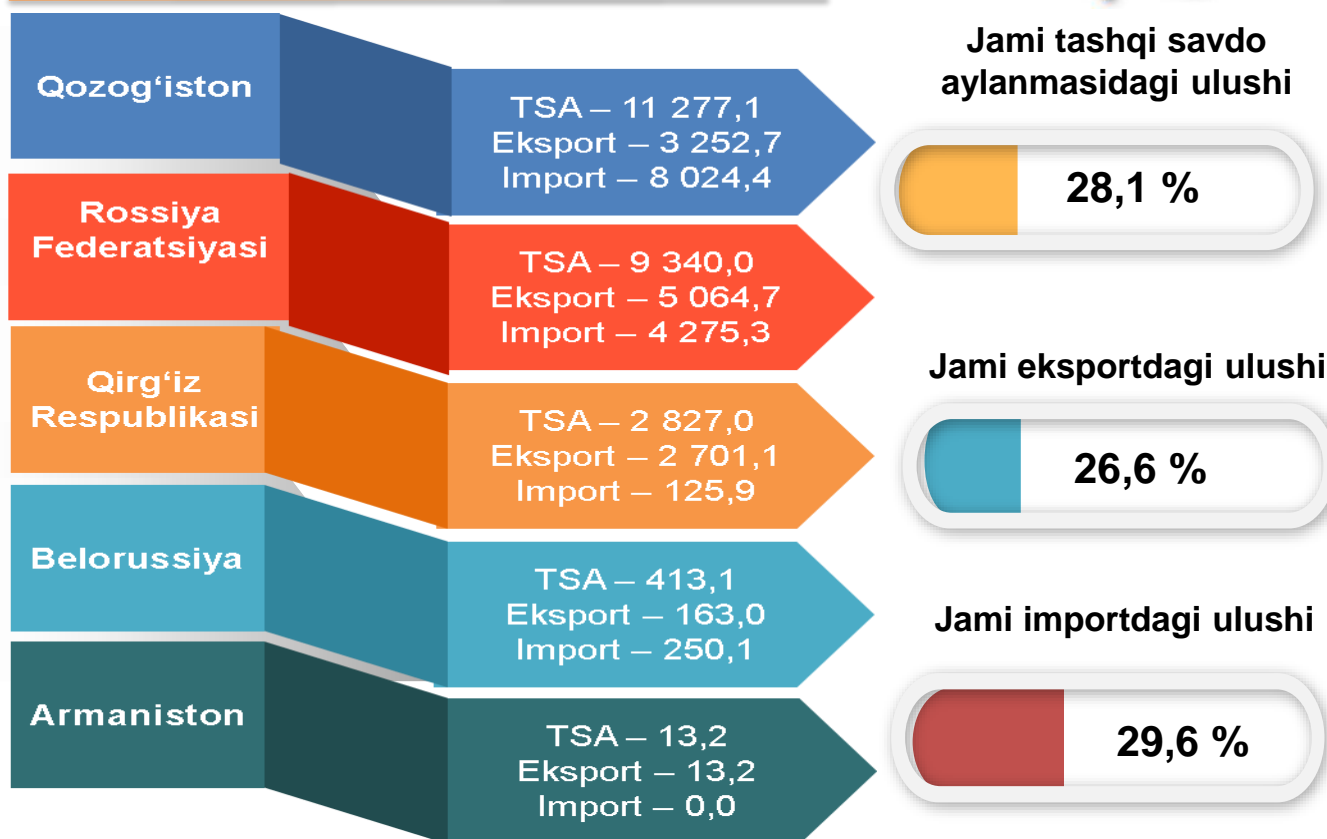
Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021- yil yanvar-mart holatiga **28 792,5** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport – **15 181,6** ming AQSH dollariga yetgan bolsa, import – **13 610,9** ming AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Qozog'iston (**39,2%**), Rossiya Federatsiyasi (**32,4 %**), Qirg'iz Respublikasi (**9,8 %**), Ukraina (**8,1 %**), Turkmaniston (**4,3%**) va Tojikiston (**3,7 %**) davlatlari bilan qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATINING YEVROOSIYO IQTISODIY ITTIFOQIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-mart, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2020- yil 11- dekabrda O'zbekiston Respublikasi Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqida kuzatuvchi maqomini oldi.

YOII bilan Qashqadaryo viloyatiining tashqi savdo aylanmasi **23 870,4** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **11 194,7** ming AQSH dollari, import hajmi **12 675,7** ming AQSH dollariga yetdi.

QASHQADARYO VILOYATI EKSPORTI

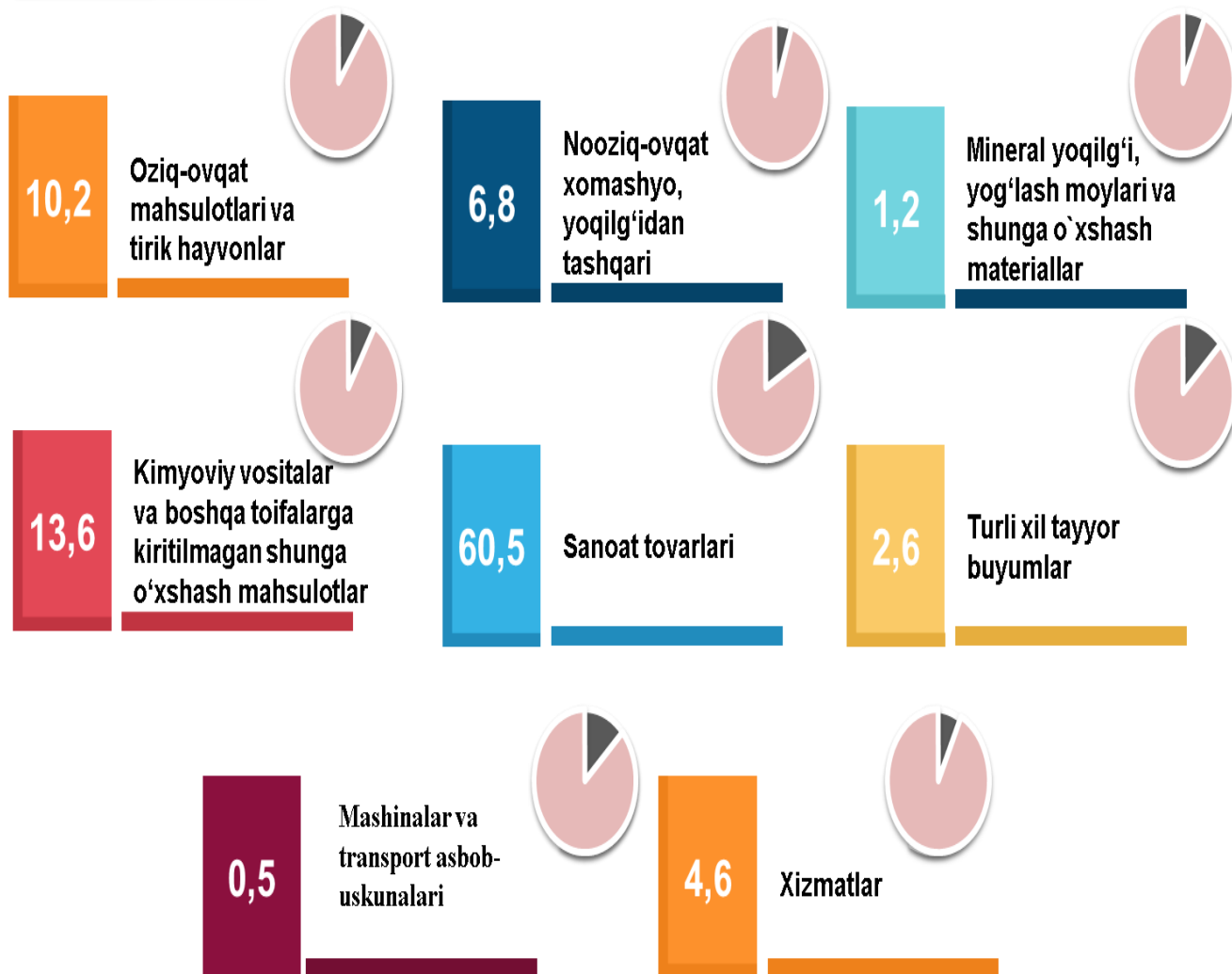
(2021- yil yanvar-mart)

2021- yilning yanvar-mart oylarida viloyatning eksportyorlar soni **107** tani tashkil etib, ular tomonidan **42 062,2** ming AQSH dollari qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **21,4** % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2021- yil yanvar-mart, ulushi, % da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **95,4** % ni tashkil etib, ular yuqori ulushga egalari sanoat tovarlari (**60,5** %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**10,2** %) va kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**13,6** %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (yanvar-mart, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	53 503,4	42 062,2	78,6	0,2	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	6 605,3	4 293,1	65,0	1,5	12,3	10,2
Ichimliklar va tamaki	138,5	2,6	1,8	72,2	0,3	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	13 829,0	2 852,2	20,6	0,7	25,8	6,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar	430,3	517,2	120,2	23,2	0,8	1,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	11 267,9	5 730,7	50,9	0,9	21,1	13,6
Sanoat tovarlari	18 816,5	25 427,5	135,1	0,5	35,2	60,5
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	30,5	195	6,4 m.	3,3 m.	0,1	0,5
Turli xil tayyor buyumlar	719,3	1081,5	150,4	13,9	1,3	2,6
Xizmatlar	1 666,2	1 962,6	117,8	6,0	3,1	4,6

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-mart)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Piyoz	724,6	3,2 m.
Loviya	457,4	31,9
Karam	430,7	76,4
Sabzi va sholg'om	293,9	31,3 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Qizil qatron: tabiiy qatronlar, saqich, qummigut va balzamlar	937,3	148,6
Ipak chiqindilari	506,0	71,5
Paxta chiqindilari	336,4	3,2 m.
Barcha turdagi oltingugurtlar	260,2	19,1 m.
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar		
Elektr toki	507,7	119,2
Kimyoviy moddalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	5 720,8	108,1
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	24 749,9	139,3
Metall buyumlar	481,9	-
Metall bo'lmagan minerallardan PE mahsuloti	52,6	122,1
Turli xil tayyor buyumlar		
Tungi kuylaklar va pijamalar	255,3	3,8 m.
Trikotaj yoki tukilgan futbolkalar, maykalar va boshka ichki kiyimlar	217,6	74,3
Paxta kuylaklari	205,5	14,8 m.

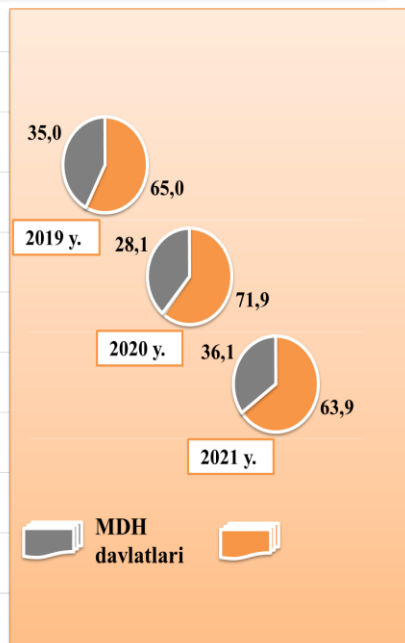
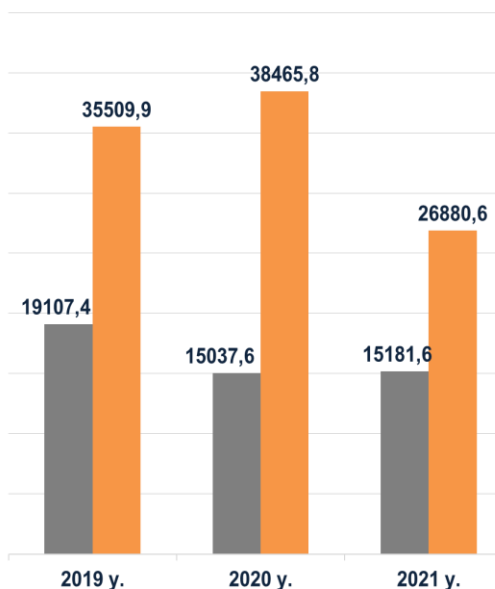

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-mart, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019-yilning yanvar-martida **35,0** % dan 2021-yilning yanvar-martida **36,1** % ga ko'paydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **63,9** % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021-yil yanvar-mart, % da)

2021-yilning yanvar-mart oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Turkiya (**30,8** eksport umumiy hajmining %), Rossiya Federatsiyasi (**12,0** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**10,5** % i), Qozog'iston (**7,9** %), Eron (**6,7** %), Qirg'iz Respublikasi (**6,4** %) va Ukraina (**4,7** %) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **79,0** foizni tashkil etmoqda.

QASHQADARYO VILOYATIINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-mart, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Turkiya	7468,4	12953,5	57,6	173,4	3	1
Rossiya Federatsiyasi	7743,2	5064,7	92,5	65,4	2	2
Xitoy Xalq Respublikasi	5923,8	4398,1	76,2	74,2	4	3
Qozog'iston	4805,9	3252,7	92,2	67,7	6	4
Eron	12285,0	2804,4	3,1 m.	22,8	1	5
Qirg'iz Respublikasi	787,4	2701,1	35,9	3,4 m.	9	6
Ukraina	712,7	1978,1	114,8	2,8 m.	10	7
Pokiston	3086,7	1591,4	509	51,6	7	8
Misr	113,1	1195,7	-	10,6 m.	20	9
Tojikiston	516,1	864,4	20,9	167,5	12	10
Turkmaniston	86,0	872,3	88,7	10,1 m.	21	11
Afg'oniston	2173,3	773,7	57,6	35,6	8	12
Hindiston	236,5	691,2	6,1 m.	2,9 m.	16	13
Singapur	565,7	507,7	2,5m.	89,8	11	14
Buyuk Britaniya	-	500,7	-	-	26	15
Polsha	126,4	370,1	82,8	2,9 m	22	16
Chehiya	208,3	342,7	3,6 m.	164,5	17	17
Moldova	328,7	272,2	8,4 m.	82,8	14	18
Belorussiya	57,6	163,0	69,9	2,8 m.	24	19
Litva	82,7	185,2	8,5 m.	2,2 m.	23	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar-mart)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	42 062,2	78,6
Qarshi sh.	5 557,8	28,3
Shahrisabz sh.	306,9	40,1
<i>Hududlar:</i>		
G'uzor	7 582,0	141,8
Dehqonobod	815,1	12,0
Qamashi	4 514,8	5,2 m.
Qarshi	11 708,9	111,0
Koson	3 727,1	179,3
Kitob	1 655,1	132,5
Mirishkor	982,7	2,2 m.
Muborak	1 038,7	127,0
Nishon	317,6	2,0 m.
Kasbi	586,9	2,3 m.
Chiroqchi	902,7	70,8
Shahrisabz	394,6	83,9
Yakkabog'	1 916,7	76,8
Boshqalar	54,6	16,9

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Qarshi – 11 708,9

Guzor – 7 582,0

Qarshi sh – 5 557,6

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Kasbi – 586,9

Nishon – 317,6

Shahrisabz sh – 306,9

ViLOYAT eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumanida **27,8 %** ulush bilan **11 708,9** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

ViLOYAT eksporti tarkibida eng quyi ulushlarni (Nishon tumanida – **0,8 yoki 317,6** ming AQSH dollari va Shahrisabz shahrida – **0,7 % yoki 306,9** ming AQSH dollari) tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Viloyatdagi meva-sabzavot sektori viloyat va hududlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoqda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **4 277,6** ming AQSH dollari qiymatli **6,5** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **29,0** % ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **2 797,6** ming AQSH dollariga teng **10,5** ming tonna sabzavot, shuningdek, **1 480,0** ming. AQSH dollari qiymatidagi **1,3** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar- mart)

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi, Turkmaniston, Qirg'iz Respublikasi, Pokiston hamda Afg'oniston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **10,2** % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar-mart)

Davlatlar	tonna	ming AQSH dollari	ulushi, % da *
 Rossiya Federatsiyasi	4 726,3	1 328,7	31,1
 Turkmaniston	4 095,2	708,4	16,6
 Qirg'iz Respublikasi	258,1	434,9	10,2
 Pokiston	263,9	390,0	9,1
 Afg'oniston	493,1	332,7	7,8
 Qozog'iston	1 161,5	322,5	7,5
 Ukraina	518,4	321,0	7,5
 BAA	66,0	125,5	2,9
 Xitoy Xalq Respublikasi	102,0	102,0	2,4
 Ispaniya	21,8	91,6	2,1
 Tojikiston	100,2	40,1	0,9
 Polsha	20,8	24,1	0,6
 Iroq	22,0	22,0	0,5
 Saudiya Arabistoni	21,0	21,0	0,5
 Armaniston	22,0	13,2	0,3

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Rossiya Federatsiyasiga to'g'ri keladi meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **31,1** % ni tashkil qiladi..

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda **25 645,6** ming AQSH dollarlik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **61,0** % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **7 648,8** ming AQSH dollarga kapaydi..

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar- mart, ming. AQSH dollari)

	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Mahsulot nomi	19 611,7	17 996,8	25 645,6
To'qimachilik ip kalavasi	18 508,6	16 751,9	23 269,1
Maxsus yigirilgan ip, to'qimachilik matolari va shunga o'xshash buyumlar	515,2	641,9	780,8
Erkaklar va o'g'il bolalar uchun to'qimachilik matolaridan buyumlar (palto, kurtkalar, kostyumlar, shimlar, shortiklar va boshqalar)		56,8	597,8
To'qilgan ip gazlamalar	440,5	450,7	626,4
Trikotaj gazlamalar	147,3	78,1	318,2
To'qilgan va to'qilmagan, trikotaj yoki trikotaj bo'lmagan to'qimachilik matolaridan tayyorlangan kiyim-kechak anjomlar		17,3	53,4

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2021- yil yanvar-mart, ulushi, % da)

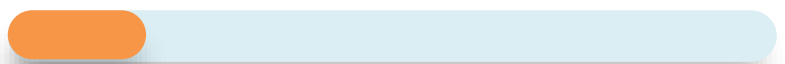
Qurilish xizmatlari **59,4 %**

Boshqa biznes xizmatlari **19,3 %**

Moliyaviy xizmatlar **8,0 %**

Transport xizmatlari **9,5 %**

Sayohat (turizm) **3,8 %**

Xizmatlar eksporti hajmi **1 962,6** ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **4,7 %** ini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-martiga nisbatan **17,8 %** ga kamayganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari (**59,4 %**), boshqa biznes xizmatlari (**19,3 %**), moliyaviy xizmatlar (**8,0 %**), transport (**9,5 %**), sayohat (**3,8 %**) hissasiga to'g'ri kelgan.

QASHQADARYO VILOYATNING IMPORTI

(2021- yil yanvar-mart)

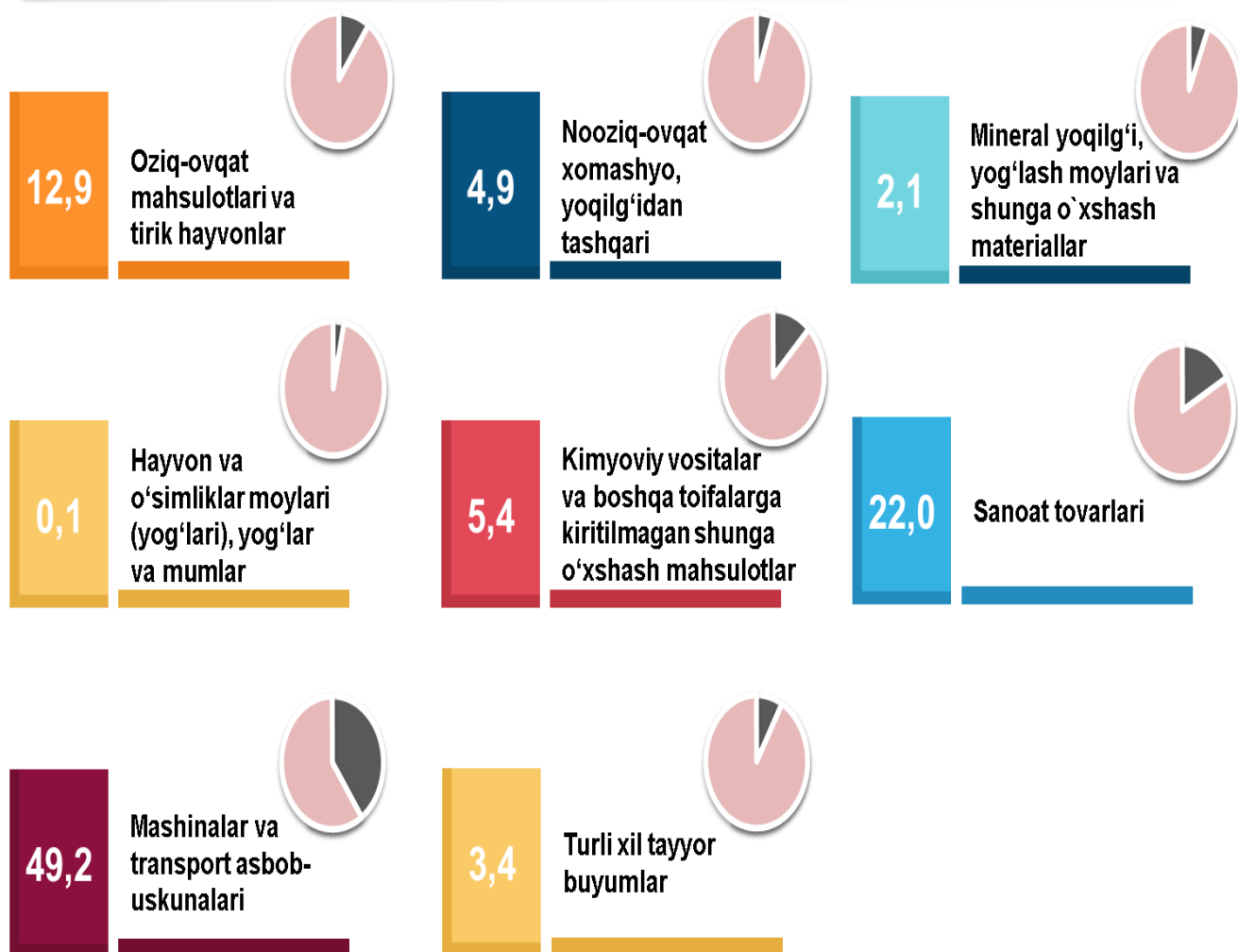

2021- yilning yanvar-mart oylarida import hajmi **42 888,3** ming. AQSH dollarini va 2020- yilning yanvar-martga nisbatan **44,1 %** ga kamayish kuzatildi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (**49,2 %**), sanoat tovarlari (**22,0 %**) , oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**12,9 %**) hamda hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2021- yil yanvar-mart, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar- martida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **33 852,7** ming AQSH dollariga kamaydi va **42 888,3** ming. AQSH dollarini tashkil etdi..

QASHQADARYO VILOYATI XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (yanvar-mart, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	76 718,3	42 888,4	72,1	55,9	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	887,8	5 521,7	13,6	6,2 m.	1,2	12,9
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	3 191,3	2 081,7	70,2	65,2	4,2	4,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar	1 365,2	887,1	37,1	65	1,8	2,1
Hayvon va o'simliklar moyi (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	62,1	-	-!	-	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	3 658,2	2 322,4	62,1	63,5	4,8	5,4
Sanoat tovarlar	5 410,3	9 435,6	15,9	174,4	7,1	22
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	58 018,5	21 101,2	120,9	36,4	75,4	49,2
Turli xil tayyor buyumlar	4 187,0	1 476,6	110,2	35,3	5,5	3,4

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-mart)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Naslli qoramol	1 367,0	-
Tirik qoramol zotli va nasllilardan tashqari	1 224,5	7,7 m.
Kartoshka	1 014,6	3,1 m.
Tirik quylar	1 008,6	4,6 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Alyumin rudasi va konsentratlari	832,2	2,2 m.
Boshqa toifalarga kiritilmagan xayvonlar xom-ashyolari	480,0	110,0
Kungaboqar urug'i	284,8	67,1
Yog'och	224,6	18,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar		
Yog', neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	812,0	164,5
Hayvon va o'simliklar moyi (yog'lari), yog'lar va mumlar		
Xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan o'simlik moylari va yog'lari	62,1	100,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Siklogeksan	446,4	197,8
Metionin	191,6	110,6
Boshqa farmaseftika mahsulotlari	111,8	66,9
Boshqa katalizatorlar va preparatlar, katalitik ta'sirga ega	246,0	100,0
Truba, quvur va shlanglar, qattiq	110,3	8,0 m.
Birlamchi shakldagi plastmassalar	132,0	-

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-mart)

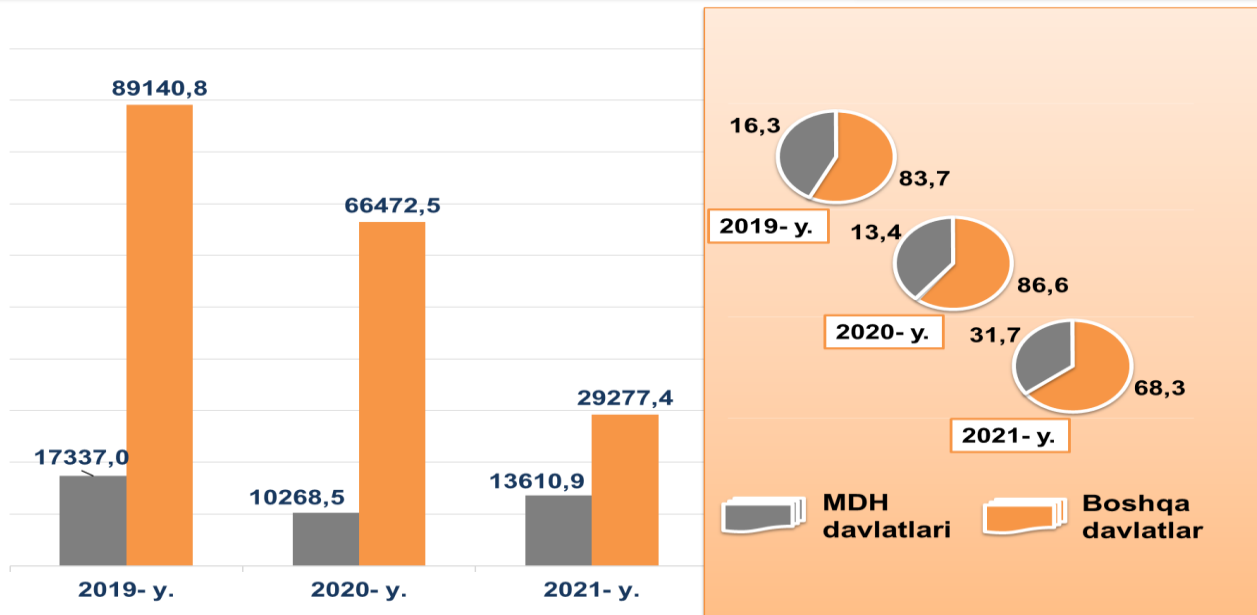
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Sanoat tovarlari		
Quyma temir va po'latdir	4378,7	-
Yassi prokat bilan qoplangan po'lat buyum	1397,1	-
Alyumin qayroqlar, chiviqlar va profillar	347,7	6,8 m.
Qalinligi 0,2 mm dan katta bulgan alyumin plastinalar, listlar va chiziqlar	342,1	-
Boshqa joylarda tasniflanmagan neft va gaz quvurlari uchun ishlatiladigan quvurli quvurlar	323,3	130,3
Portlend sement	252,3	5,4 m.
Boshqa armatura, armatura va shunga uxshash mebel jixozlari	159,3	-
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Suyuqlik yoki kukunlarni yoyish, sochish yoki sepish uchun qishloq xujaligi yoki bog' uskunolari	4 358,3	5,0 m.
Suyuqlik bilan tuldirilgan dielektrik transformatorlari	524,6	-
Elektr energiyasini taksimlash uchun kalonkalar raqmli boshqaruv panellari	564,7	109,0
Elektr signalizatsiya uskunolari	598,2	-
Ventilyatorlar bilan jixozlangan (oshxona tutunli lyuklardan tashkari) shamollatish yoki kayta aylantirish uchun xavo yoki vakuum nasoslari, xavo yoki boshqa gaz kompressorlari	1 803,6	105,0
Qattiq tuproqni, toshni, rudalarni yoki boshqa minerallarni (kukun yoki xamirni) maydalash yoki maydalash uchun mashinalar	2 106,5	9,3 m.
Kauchuk yoki plastmassani ishlov berish yoki boshqa materiallarga uxshash buyumlardan buyumlar tayyorlash uchun mashinalar	842,9	128,7
Turli xil tayyor buyumlar		
Boshqa toifalarga kiritilmagan tovarlarni tashish yoki qadoqlash uchun maxsulotlar; probkalar, qopqoqlar va boshqa tiqinlaydigan moslamalar	679,5	31,8 m.

Umumiy tovarlar importi 2020- yilning shu davriga nisbatan kamayishiga qaramay ayrim tovar guruhlarida o'sish kuzatildi. Masalan, truba, quvur va shlanglar – **110,3** ming AQSH dollari, tirik qoramol – **1 224,5,1** ming AQSH dollari, alyumin qayroqlar, chiviqlar va profillar – **347,7** ming AQSH dollariga teng bo'ldi.

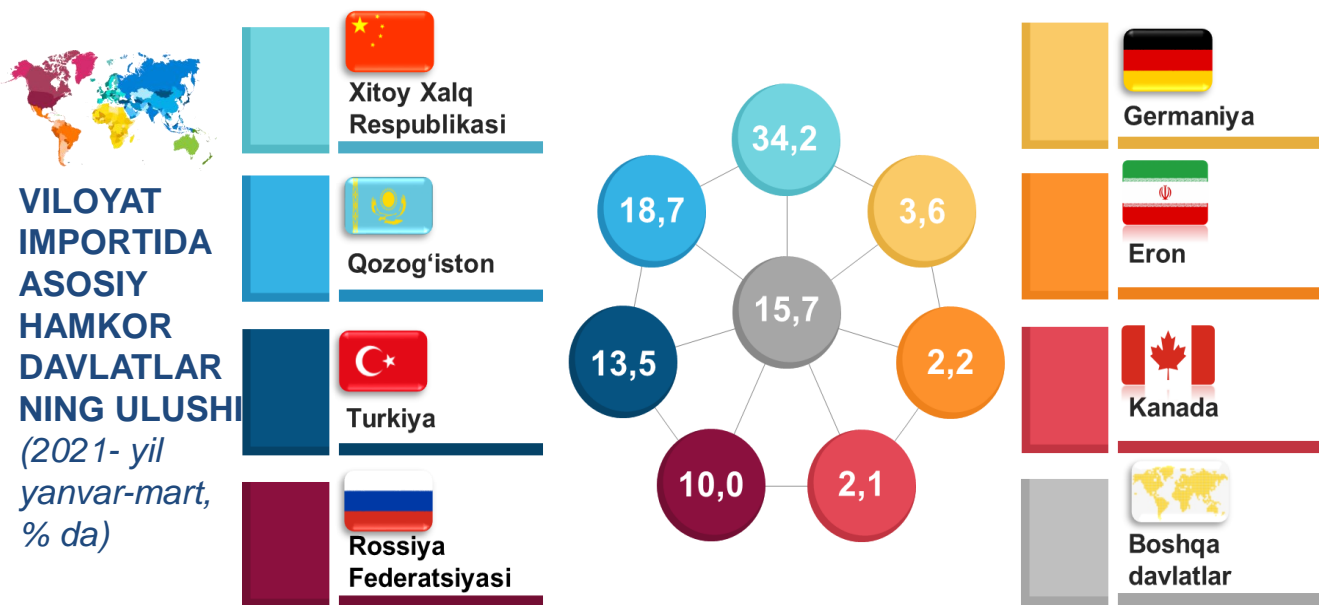
MDH va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushi 31,7:68,3 nisbatni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-mart, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-mart oylari yakuni bo'yicha Qashqadaryo viloyati tomonidan **43** davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qozog'iston, Germaniya, Italiya va Kanada jami importning **84,3** % ulushini tashkil qildi, bu **36 158,3** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-mart, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Xitoy Xalq Respublikasi	34 662,7	14 678,4	58,1	42,3	1	1
Qozog'iston	1 250,8	8 024,4	28,4	6,4 m.	11	2
Turkiya	2 295,6	5 802,6	50,8	2,5 m.	7	3
Rossiya Federatsiyasi	4 566,3	4 275,3	89,5	93,6	4	4
Germaniya	8 663,5	1 549,8	191,2	17,9	2	5
Eron	83,7	942,7	21,7	11,3 m.	28	6
Kanada	374,5	885,2	78,4	2,4 m.	17	7
Italiya	1 226,4	859,4	3,0 m.	70,1	12	8
Avstriya	27,2	719,2	-	2,6 m.	33	9
Koreya Respublikasi	1 774,5	677,2	57,1	38,2	8	10
Latviya	-	651,2	-	-	41	11
Buyuk Britaniya	350,4	605,6	1526	172,8	19	12
Turkmaniston	278,1	371,1	6,5	133,4	20	13
Ukraina	129,8	353,3	4,7	2,7 m.	25	14
BAA	147,6	333,8	88,9	2,3 m.	22	15
Belarussiya	2 924,0	250,1	5,2 m.	8,6	6	16
Polsha	77,9	211,2	-	2,7 m.	29	17
Tojikiston	16,3	210,7	7,3	12,9 m.	34	18
Ekvador	64,2	204,8	46,5	3,2 m.	30	19
Hindiston	7 121,3	192,0	29,9 m.	2,7	3	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2021- yil yanvar-mart)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	42 888,3	55,9
Qarshi sh.	9 819,1	137,5
Shahrisabz sh.	1508,9	2,1 m.
<i>hududlar:</i>		
G'uzor	5 280,9	2,5 m.
Dehqonobod	1 961,0	45,1
Qamashi	91,0	22,5
Qarshi	5 320,6	39,1
Koson	2 037,3	6,4 m.
Kitob	6 717,0	72,1
Mirishkor	170,9	100,0
Muborak	662,3	189,1
Nishon	3 084,6	160,2
Kasbi	1 227,0	6,6
Chiroqchi	1 651,6	190,0
Shahrisabz	1 337,9	115,3
Yakkabog'	1 903,5	3,1 m.
Boshqalar	114,7	0,7

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Qarshi sh– 9 819,1

Kitob - 6 717,0

Qarshi – 5 320,6

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Muborak – 662,3

Mirishkor – 170,9

Qamashi – 91,0

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi shahri **22,9** % ulush bilan **9 819,1** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat importi tarkibida eng quyi ulushni Qamashi tumani **0,2** % ulush bilan **91,0** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2021- yil yanvar-mart oylarida import tarkibida mashinalar va transport-asbob uskunalari hajmi **21 101,2** ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **63,6** foizga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **49,2** % ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunalari asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma'lumotdan ko'rish mumkin.

MASHINA VA ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HANKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-mart)

49,5%

Xitoy Xalq Respublikasi

10 439,5 ming
AQSh dollari

23,6%

Turkiya

4 989,1 ming
AQSh dollari

6,0%

Rossiya Federatsiyasi

1 266,3 ming
AQSh dollari

4,0%

Italiya

836,0 ming
AQSh dollari

3,2%

Koreya Respublikasi

672,2 ming
AQSh dollari

SANOAT TOVARLARI IMPORTI

2021- yil yanvar-mart oylarida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi **9 435,6** ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **74,4** foizga kapaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **22,0** % ga yetdi.

SANOAT MAHULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-mart)

Qozog'iston

4 653,2 ming AQSH dollari
ulushi – 49,3 %

Xitoy Xalq Respublikasi

2 837,5 ming AQSH dollari
ulushi – 30,1 %

Rossiya Federatsiyasi

657,0 ming. AQSH dollari
ulushi – 7,0 %

Turkiya

372,6 ming AQSH dollari
ulushi – 3,9 %

Turkmaniston

227,2 ming AQSH dollari
ulushi – 2,4 %

Sanoat tovarlari importi asosan quyma temir va po'latdir (**4 378,7** ming AQSH dollari), yassi prokat bilan qoplangan po'lat buyumlar (**1 397,1** ming AQSH dollari), alyumin qayroqlar, chiviqlar va profillar (**347,7** ming AQSH dollari) tashkil qiladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi bo'limi
Tel: (75) 221 44 28

